

De același autor,
la Editura Nemira a apărut

*Fetele bune ajung în rai,
fetele rele ajung unde vor*

UTE EHRHARDT, licențiată în psihologie, s-a născut în 1956 la Kassel. Din 1976 lucrează în domeniul formării adulților, iar din 1980 este conferențiar independent în sfera perfecționării profesionale. Principalele probleme abordate: planificarea carierei, comunicarea și optimizarea facultăților și aptitudinilor proprii. Din 1984 conduce împreună cu partenerul ei, Wilhelm Johnen, un cabinet de consiliere psihoeconomică.

UTE EHRHARDT

FETELE RELE
obțin tot ce vor
FETELE BUNE
nu pierd nimic

Traducere din limba germană
DIANA SĂLĂJANU

NEMIRA

iubirea și veșnica spaimă că se vor folosi de noi cei mari și tari. Fata deșteaptă nu va mai ceda nici în fața acestor piedici.

Evoluția genetică și antropologică ne-a definit drept sexul mai slab din punct de vedere corporal, marcându-ne posibilitățile și capacitatele fizice. Cine e mai slab se asociază cu alții și face bine dacă își dezvoltă o intuiție pronunțată; de aici derivă o serie de cunoștințe privind comportamentul altora. Cei mai mulți vizionari din Antichitate au fost femei. Cine se miră? Eu, la rândul meu, prezic un viitor frumos pentru femei. În epoca noastră, modul masculin de a înțelege puterea și ierarhia este perimat.

Femeile sunt înarmate. Ele au calitățile necesare pentru a munci alături de bărbați în toate domeniile importante ale vieții sau chiar pentru a-și cuceri un avans clar. Femeia deșteaptă nu mai cedează. O ziaristă din Anglia s-a exprimat așa:

*Ia o îmbucătură mai mare
decât crezi că poți mesteca
și mestecă apoi voioasă, plină de energie,
iar, dacă trebuie, ca posedată.*

CUPRINS

Cea mai inteligentă cedează cât timp e cea mai proastă.....	7
ETERNA A DOUA.....	9
Decidem NOI sau îi lăsăm pe alții să decidă?	11
Femeile vin încet, dar sigur, din urmă?	12
Viața îl pedepsește pe cel care ajunge prea târziu..	15
Noi avem mai mult!	18
Femeile sunt de calitate?	19
Punctul crucial: conștientizarea superiorității	20
Bucuria de a trăi e pe primul plan	26
FEMEILE SUNT, PUR ȘI SIMPLU, MAI BUNE	29
Avem încredere în intuiția noastră?	31
Stăpână pe situație.....	38
Stăpân pe situație?.....	43
Deschide ochii și pornește!	48
Eu obțin ceea ce vreau	56
Femeile taie nodul gordian	63
Femeile trebuie să aibă mai mult curaj pentru a fi mai bune?	72
Alte atuuri feminine	76
Gândire în rețea în loc de gândire pas cu pas.....	80

Aceasta ne face puternice	96
Poate că nu e logic, dar e just.....	102
Increderea e bună, scepticismul – și mai bun	106
Avantajul feminin: empatia	109
Femeile știu să se certe mai bine	119
Mereu de aceeași părere? Plictisitor!	119
Cine are pielea mai groasă?.....	121
Cine găsește cuvântul potrivit?	125
Când EL spune „te iubesc“ mă iubește, oare, cu adevărat?	131
Ungherele unui suflet feminin.....	133
Respirație mai lungă	135
Motivația	142
A trăi cu frâna trasă	145
Bărbații sunt de invidiat?	147
Bărbații, femeile și riscurile	148
Tipi dintr-o bucătă?	152
Șanse și riscuri	158
Bărbații și agresivitatea	162
Femeile și aplanarea	163
Bărbații au nevoie de femei? În ce scop?	166
Un bărbat fără femeie este o bombă cu ceas care doar ticăie.....	167
Pot să câștige toti?	174
Furia ne descarcă, mânia ne îmbolnăvește.....	178
Bărbații au învățat să nu simtă	181
Fii uitați	181
A simți insuficient	183
SIMȚUL PRIN CARE PERCEPEM VIAȚA	189
Senzația din stomac.....	191
Femeile au un al șaselea simț?	194

Femei „senzoriale“	196
Superintuiția	201
Intuiția: repede și sigur	204
Conteză sentimentele mărunte	211
Marcaje intuitive.....	213
A-i recunoaște pe mincinoși.....	214
Stomacul vigilant.....	219
„Știu“ e mai valoros decât „știam eu“	221
Îngrijorarea irosește timpul, intuiția – nu.....	227
„Intuiția greșită“	237
LA MODUL FEMININ	243
Femeile sunt nemaipomenite	245
Femeile sunt niște talente organizatorice.....	247
Avizier ambulant	264
Sentimentul creativ al lui NOI	274
Femeia-șarpe	276
Bărbați clonați sau femei cu personalitate?.....	286
S-A TERMINAT CU CEDATUL	289
Bucură-te de viață acum!.....	291
Danseză cât poți de mult.....	298
Tăria ne dă chef de viață	302
A fi la vârf sau a urma o linie curgătoare?	307
Cea care strigă în pustie	312
Anna spune: „Trăiește sălbatic și periculos!“	317
Aici și acum	319
A decide în loc de a ceda.....	321
A lua frâiele în mâini	330
FEMEIA HOPA-MITICĂ	333
ACȚIONEAZĂ ACUM!	343

DECIDEM NOI SAU ÎI LĂSĂM PE ALȚII SĂ DECIDĂ?

Tatăl și fiul sunt victimele unui accident de mașină. Tatăl moare, fiul este dus la spital, cu leziuni cerebrale grave. Băiatul are noroc: în acea clinică lucrează o somităte în domeniul neurochirurgiei. Dar, când îl vede pe băiat, medicul rostește niște cuvinte consternante: „Nu-l pot opera, e fiul meu!”

Vă veți întreba cum e posibil aşa ceva. Şi abia după un oarecare timp de gândire veți găsi poate răspunsul corect: somitatea e mama băiatului.

Nu numai bărbații, ci și femeile acceptă cu dificultate ideea că o femeie poate fi o capacitate într-un anumit domeniu. De ce? În ultimă instanță, schema e mereu aceeași: le subapreciem pe femei și îi supraapreciem pe bărbați.

Prejudecata care ne face să credem că suntem sexul al doilea, cel slab, blochează viața multor

femei. Trăim cu o imagine despre noi însene care ne împiedică să devenim conștiente de șansele și de capacitatele noastre.

Chiar și atunci când cineva ne măgulește, declarându-ne sexul delicat și frumos, rămâinem cu gustul neplăcut de a fi, totodată, mai proaste. Care este cauza? Facem prea puțin pentru a ne spori respectul față de noi însene. Trebuie să ne scoatem aceste cătuse.

FEMEILE VIN ÎNCET, DAR SIGUR, DIN URMĂ?

Unui bărbat îi este ușor să creadă că e cel mai grozav și să rămână pe poziții. În orice situație, bărbații consideră că ei sunt unica autoritate decizională. Egoul nu are îndoieri: propria părere e singura justă. Propria luptă e întotdeauna cea dreaptă. Numai propria viziune asupra lumii poate fi cea adevărată.

Femeilor le este extrem de greu să-și formeze o părere atât de bună despre ele. De cele mai multe ori, pentru o femeie este foarte dificil să se bazeze exclusiv pe propriile ei opinii, să aibă încredere în părerile sale.

Aveți îndoieri? Credeti că ar fi paradoxal să fiți singura autoritate decizională în tot

ceea ce vă privește? Dar cine ar trebui să aibă această putere de decizie, dacă nu DUMNEAVOASTRĂ?

Vreți cu adevărat ca alții să vă conducă viața? Este o atitudine total nepotrivită aceea de a lăsa mereu altcuiva ultimul cuvânt și de a te întreba până în ziua judecății de apoi: „Oare fac bine ce fac?”

Atunci când ne încredem în propria noastră judecată, dăm dovedă de tărie interioară. Numai aşa putem să acționăm cu convingere și să ne susținem intențiile.

Îndrăzniți și încercați! Ce ati hotărât singură săptămâna trecută?

Vă puteți sfătuia, bineînțeles, cu o altă persoană, dar cuvântul ultim, decisiv, ar trebui să vă aparțină.

Fiți atentă la substratul întrebării dumneavoastră atunci când cereți părerea unei terțe persoane. Vreți să știți „Ce trebuie să fac?” sau întrebați, de fapt, „Ce pledează, după părerea ta, în favoarea sau împotriva intenției mele?” În cazul primei formulări vă declinați răspunderea. Numai cea de-a doua vă lasă libertatea de a decide.

În acest punct, la multe femei găsim miezul îndoielilor pe care le au în privința lor îNSELE și,

totodată, cel mai mare obstacol pe calea de a deveni sexul „puternic”. În siguranța de sine a femeilor există deficite importante. Preferăm să-i lăsăm pe alții să ia decizii, să ni se spună încotro să mergem. Vrem să ne simțim în siguranță, căutăm confirmări, credem că altcineva ar putea să știe mai bine decât noi însene.

Să luăm ca exemplu decizia simplă de a cumpăra rochia care ne place. Tragem cu mândrie după noi o prietenă în magazin. Dar, în clipa în care ea se încruntă, ne pierde tot entuziasmul.

Vreți să vă duceți cu partenerul la cinema. Rulează trei filme interesante. Cine va decide la care veți merge împreună? Exact! De cele mai multe ori, bărbatul.

Sigur! Am uitat: pentru dumneavastră nu era atât de important. De fapt, dumneavastră doreați să vedeți *toate* cele trei filme.

Există multe modalități de a-l lăsa pe altul să decidă. Care dintre filmele de pe lista dumneavoastră era pe primul loc?

Iată un alt exemplu referitor la dificultatea de a lua o decizie justă: o operație chirurgicală trebuie făcută sau nu? Cu siguranță, trebuie să cereți opiniile mai multor medici. Dar ultimul cuvânt nu-l puteți avea decât dumneavoastră!

Chiar și atunci când sunt foarte bine pregătite într-un anumit domeniu, majoritatea femeilor preferă să caute pe cineva „perfect”.

Doar atunci când ne place de noi, când ne respectăm, când ne recunoaștem pe noi drept autoritate, doar atunci începe cu adevărat lupta de obținere a unor locuri de muncă bine plătite, a dreptului de îngrijire a copiilor și de planificare a propriei vieți. Doar atunci când își conștientizează calitățile, femeile pot renunța la ezitări și șovăielii, abia atunci vor „înainta în forță”.

VIAȚA ÎL PEDEPSEȘTE PE CEL CARE AJUNGE PREA TÂRZIU

Departate de mine intenția de a le spune femeilor să ia decizii pripite. Trebuie să învățăm să trecem la acțiune cu certitudinea că suntem suficient de bine pregătite, chiar dacă nu dispunem de toate informațiile și nu am analizat toate consecințele. Nu trebuie să uităm că bărbații iau foarte repede decizii. Sunt mereu înaintea noastră. Adevărul este că ei creează realități.

Femeile n-ar trebui să minimalizeze tendința bărbaților de a ieși în față și de a ataca problema, nici chiar atunci când cred că o

Respect
asemenea modalitate de abordare este prea îndrăzneață sau pripită.

Mii de femei sunt puse zilnic de bărbați în fața unui fapt împlinit: în relațiile de cuplu, în viața profesională sau în trafic. Un prieten al meu, avocat, a numit acest lucru „forța normativă a realității”.

Bărbații acaparează locurile de muncă spunându-și: „După ce voi obține postul, voi avea timp să mă perfecționez profesional” și se gândește abia pe urmă cum să facă față cerințelor. Ei dau năvală înaintea noastră într-o parcere aglomerată, unde tocmai s-a eliberat un loc, răzând autoadmirativ: „Cine dă năvală ajunge primul.” Chiar și la tribunal se verifică regula că, în cazul unui litigiu, cel care formulează primul acuzațiile are cele mai mari șanse să câștige procesul. Cine spune: „Eu pot...“ face o impresie mai bună decât șovăielnicul care șoptește: „Cred că aș putea...“

Regula este: Chiar dacă avem dubii, nu trebuie să așteptăm, ci să acționăm. Creăm realități și vedem apoi cum decurg lucrurile. Ezitarea este o formă de cedare. Viața îl pedepsește pe cel care ajunge prea târziu.

Băieții cresc cu ideea de concurență. Ei învață de mici să decidă într-un mod conștient de sine, chiar și atunci când știu foarte puține.

Dar, cu toate aplauzele care li se cuvin pentru că sunt întotdeauna dispuși să acționeze spontan și consecvent, nu trebuie să pierdem din vedere reversul medaliei: greșeli cauzate de supraaprecierea propriilor posibilități.

Femeilor nu li se întâmplă așa ceva: nici chiar atunci când cred că acționează pripit, nu vor ajunge aproape niciodată în situația de a nu-și putea îndeplini sarcinile. Chiar și atunci când îndrăznim, în sfârșit, să ne înghesuim în fața altora, să trecem la acțiune fără certitudini, ne vom achita de sarcinile primite. Odată ce ne-am luat avânt, pașii următori sunt mai ușori decât anticipam, asta e sigur. Unei femei îi este mult mai greu să se supraaprecieze. Chiar și atunci când nu se simte perfect pregătită, rareori se va compromite.

Femeia șovăielnică trebuie să devină o persoană de acțiune. Femeile sunt, pur și simplu, mai bune decât cred.

NOI AVEM MAI MULT!

Majoritatea femeilor au o conștiință de sine mult redusă. Ele se subapreciază din toate punctele de vedere. Nu au încredere în ceea ce știu și ce pot. Prin urmare, nu trebuie să ne surprindă dacă locurile de muncă bune sunt ocupate, de obicei, de bărbați.

Dar lucrurile nu vor rămâne așa: ascensiunea femeilor a început.

Felul feminin de a gândi, prin transpunerea în situația celuilalt și prin faptul că îi motivează pe oameni, reprezintă baza competenței sociale. Priceperea de a trage sforile și de a îmbina detaliile ne dă posibilitatea nu numai de a acționa și noi, alături de bărbați, în multe sfere ale vieții, ci și de a detine o poziție de conducere în activitatea economică, administrativă, de asistență socială, în politică, în cultură și în toate celelalte domenii importante ale societății.

Nu e simplu să pornești la drum din colțul tău modest. Unele femei sunt pătimășe când discută cu mine atunci când le prezint teza mea, care susține că femeile sunt mai bune. Le este frică de vântul rece de pe culmi. Li se pare însăjumător să admită că: „Da, eu pot să fac acest lucru mai bine decât mulți alții, și am să dovedesc!“ Abia în urma unor discuții lungi, în cadrul căror am analizat experiențele lor concrete, au reușit să admită că sunt încunjurate de mulți bărbați ale căror calități li se par cel puțin discutabile.

Ele ar putea să-i înlocuiască pe cei mai mulți dintre acești bărbați cu rezultate superioare. Femeile cu care am discutat știau foarte bine că așa este, dar se temeau de pozițiile din vârful ierarhiei ca dracul de tămâie. Mai aveau nevoie de timp pentru a găsi curajul de a spune răspicat: „Eu pot să fac acest lucru mai bine!“

Am stat prea mult în rândul al doilea de bănci.

FEMEILE SUNT DE CALITATE?

Bineînțeles că femeile nu sunt nici mai de calitate și nici nu sunt întotdeauna mai inteligențe sau mai talentate decât bărbații. Asemenea afirmații generale nu mă interesează decât